

**Richtlijnen voor de certificering van ondernemingen die sloop- en
verwijderingswerken uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden
asbest kunnen vrijkomen**

De versies van documenten van het managementsysteem van BELAC die beschikbaar zijn op de website van BELAC (www.belac.fgov.be) worden beschouwd als dé enige geldige versies.

Van toepassing vanaf: 01.04.2019

HISTORIEK VAN HET DOCUMENT

Herziening en datum van goedkeuring	Reden van de herziening	Draagwijdte van de herziening
0 CC 10.01.2019.	Nieuw document Ovedracht van de tekst uit document BELAC 7-05 en bijwerking van de verwijzingen naar de Codex voor het welzijn op het werk.	

Richtlijnen voor de certificering van ondernemingen die sloop- en verwijderingswerken uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen

1. DOELEINDEN EN VERWIJZING NAAR NORMATIEVE DOCUMENTEN

Het voorliggende document heeft als doel de informatie te documenteren bestemd voor de certificatie-instellingen die ondernemingen die sloop- en verwijderingswerken uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen, certificeren.

2. BESTEMMELINGEN

Met opvolging bij actualisatie:

- De leden van de Coördinatiecommissie
- De leden van het Accreditatiebureau
- Het Accreditatiesecretariaat
- De auditoren en experts
- De geaccrediteerde instellingen

Zonder opvolging bij actualisatie: Elke externe aanvrager

3. BESCHRIJVING VAN DE ACTIVITEIT

3.1. Identificatie van de activiteit	Certificering van ondernemingen die sloop- en verwijderingswerken uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen
3.2. Type(s) conformiteitsbeoordeling en accreditatienorm	Accreditatie volgens ISO/IEC 17021-1
3.3. Classificatie(s) overeenkomstig BELAC 6-017	Punt 7.10
3.4. Referentiedocument (en) voor de activiteit met vermelding van publicatiedatum of versienummer	Zie lijst onder punt 7.2.1
3.5. Instelling verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het onderhoud van de activiteit	FOD WASO (Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg), E. Blerotstraat 1, 1070 Brussel, website: www.werk.belgie.be .

4. BIJZONDERE VEREISTEN VAN TOEPASSING OP DE CONFORMITEITSBEOORDELINGSINSTELLING.

Gedurende accreditatie-audits, zal een specifieke beoordeling gebeuren om de naleving van de volgende specifieke vereisten na te gaan, waarbij alle relevante informatie opgenomen zal worden in het auditverslag.

De specifieke eisen zijn in het bijzonder gericht op de operationele aspecten voor de certificatie-audit:

- A. Kwalificaties van het auditteam.
- B. Voorbereiding van de audit
- C. Uitvoering van de initiële audit en de hernieuwing (cyclus van 5 jaar).
- D. Uitvoering van de opvolgingsaudits:
- E. Opvolging van de non-conformiteiten

De operationele aspecten voor de certificatie-audit

Deze certificatie-audits moeten gebeuren volgens de goede professionele praktijken op dit domein (accreditatie overeenkomstig ISO/IEC 17021-1) en op basis van de checklist opgesteld door de FOD WASO. De werkwijze moet door de certificatie-instelling volledig uitgeschreven worden in een procedure.

A. Kwalificaties van het auditteam (ISO/IEC 17021-1, hoofdstuk 7)

Het auditteam moet in zijn geheel over alle kwalificaties beschikken die hieronder worden opgesomd. Eén persoon kan al deze kwalificaties bezitten, indien deze kwalificaties echter verdeeld zijn over verschillende personen van het team, dan:

- moet het ganse team, in zijn geheel, alle fasen van de audit uitvoeren,
- en moeten alle vereiste kwalificaties van de verscheidene leden van het team duidelijk traceerbaar zijn.

Kwalificatievoorwaarden:

- Beschikken over de kwalificatie van auditor van managementsystemen.
- Beschikken over:
 - zes maanden professionele ervaring op het gebied van asbestverwijderingswerken (onderneming voor asbestverwijdering/advies en beheer van asbestverwijderingswerken);
 - of zes maanden professionele ervaring in certificering in sector 28, gecombineerd met drie « asbest » audits in het bijzijn van een gekwalificeerde auditor (team).
- Twee dagen opleiding gevolgd hebben over de technische en reglementaire aspecten i.v.m. asbest en asbestverwijdering en voor elke techniek (couveusezakken en hermetisch gesloten zone) een werf bezocht hebben.
- Drie dagen opleiding gevolgd hebben i.v.m. welzijn op het werk waarin volgende materies worden behandeld: het dynamisch risicobeheersingssysteem, de risicoanalyse en de hiërarchie van de preventiemaatregelen. De houders van het diploma van preventieadviseur niveau 2 of 1 worden beschouwd als gekwalificeerd in deze materies en zijn vrijgesteld van deze opleiding.

De kwalificatie van de auditor blijft na drie jaar behouden indien hij minstens drie audits heeft uitgevoerd in die periode. Indien dit niet het geval is zal er een geschikte heropfrissing moeten gebeuren. Deze heropfrissing moet traceerbaar zijn.

B. Voorbereiding van de audit (ISO/IEC 17021-1 hoofdstuk 9)

De voorbereiding van de audit duurt 4 uur en gebeurt in de vestiging van de certificatie-instelling of in de vestiging van de aanvrager. Dit gebeurt op basis van de documentatie die ter beschikking is gesteld door de aanvrager.

C. Uitvoering van de initiële audit en de hernieuwing (cyclus van 5 jaar)

In het geval de onderneming reeds een erkenning heeft die afgeleverd werd door de Minister Van Werk (FOD WASO).

Deze audit zal in minimum 8 uur uitgevoerd worden op de exploitatiezetel van de onderneming en op de plaats waar alle materieel is opgeslagen. (In deze 8 uur zijn de verplaatsingen naar de onderneming niet inbegrepen. Deze minimum duur is gebaseerd op een redelijke verplaatsingstijd tussen de exploitatiezetel van de onderneming en de opslagplaats van het materieel.)

De audit zal aangevuld worden met één of meerdere bezoeken aan werven. Elk bezoek duurt twee uur en gebeurt op volgende wijze:

- De keuze van de werven gebeurt door de auditor/auditteam.
- Indien de aanvraag de techniek van de couveusezak betreft, dan is één bezoek aan een werf voldoende op voorwaarde dat men de mogelijkheid heeft om zowel het aanbrengen van de zak op de leiding, het verwijderen van het asbest en het afnemen van de zak van de leiding kan evalueren.
- Indien de aanvraag de techniek van de hermetisch gesloten zone betreft, dan moet er een bezoek gebracht worden tijdens 2 van de 3 fasen van de werf (voorbereiding van de werf, verwijdering van asbest en de vrijgave van de werf) waaronder de verwijderingsfase.
- Indien de aanvraag beide technieken betreft, dan moeten de vereiste bezoeken voor elke techniek zoals hierboven vermeld uitgevoerd worden.

Gedurende de bezoeken van de werven moeten de auditoren de hermetische zone enkel betreden als het absoluut noodzakelijk is om zich te kunnen uitspreken over de naleving van de eisen van de checklist. Er wordt aan herinnerd dat in dat geval de werkgever van de auditor moet instaan voor het respecteren van de bepalingen van de codex over het welzijn op het werk die van toepassing zijn op zijn werknemers, met name wat betreft het ter beschikking stellen, het onderhoud en de reiniging van de persoonlijke beschermingsmiddelen. Auditoren die als zelfstandige opereren zijn, overeenkomstig de bepalingen van artikel 53 van het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele werkplaatsen, verplicht om in te staan voor de bescherming van hun eigen welzijn op het werk.

Om het betreden van de hermetische zone te vermijden zal men evenwel zoveel mogelijk beroep doen op :

- De modaliteiten voor visuele controle door de wand van de zone (zie Bijlage VI. 3-4.3 laatste alinea van de Codex voor het welzijn op het werk). Men kan eventueel beroep doen op videomiddelen binnen de zone bediend door een medewerker van de onderneming, met een monitor buiten de zone.

- De mogelijkheid om de naleving van de specifieke eisen in verband met de verwijdering zelf, gedurende de fasen van voorbereiding of vrijgaven van de werf te controleren.

In het geval de onderneming nog geen erkenning heeft die afgeleverd werd door de Minister Van Werk (FOD WASO).

De certificatie instelling voert de audit uit op de exploitatiezetel van de onderneming en op de plaats waar het materieel is opgeslagen, bij gunstig verslag, levert de certificatie-instelling het certificaat af met de verplichting om de audit te vervolledigen met bezoeken aan de werven bij de eerste werf die door de onderneming wordt uitgevoerd afhankelijk van de aangevraagde techniek. De verplichte melding van deze werven aan de certificerende instelling is de verantwoordelijkheid van de aanvrager/onderneming voor asbestruimingswerken. Dit moet verifieerbaar/traceerbaar zijn. De termijn om deze werven vooraf te melden wordt op een verifieerbare/traceerbare manier overeengekomen tussen de certificatie-instelling en de onderneming die de certificatie vraagt. In navolging van deze bezoeken laat de certificerende instelling de betrokken onderneming het certificaat behouden, of trekt het in.

D. Uitvoering van de opvolgingsaudits

Een opvolgingsaudit wordt elk jaar uitgevoerd volgens hetzelfde schema als de eerste audit met dien verstande, dat:

- voor de ondernemingen die slechts gecertificeerd zijn voor de werven met de techniek van de hermetisch gesloten zone, moet elke audit een werfbezoek voorzien voor één van de 3 fasen en alle 3 de fasen moeten op een werf geauditeerd zijn op een cyclus van 5 jaar.
- Voor de ondernemingen die slechts gecertificeerd zijn voor de werven met couveusezak, moet elke audit een werfbezoek voorzien.
- voor de ondernemingen die gecertificeerd zijn voor de twee technieken, moet elke audit een werfbezoek voorzien voor één van de 3 fasen van de techniek van de hermetisch gesloten zone en/of een werfbezoek met de couveusezak, en alle 4 activiteiten moeten op een werf geauditeerd zijn op een cyclus van 5 jaar.

De keuze van de activiteiten die wordt opgevolgd bij een werf houdt rekening met de nood de voorgaande audits te vervolledigen maar ook met de risico's van de non-conformiteiten en de gevolgen hiervan inherent aan elke activiteit en de vaststellingen tijdens de voorgaande audits.

Indien er bij gebrek aan cliënten geen werf is in de periode van de audit, dan worden de werfbezoeken uitgevoerd bij de eerstvolgende werf die wordt uitgevoerd door de onderneming met de betreffende gevraagde techniek. De verplichte melding van deze werven aan de certificerende instelling is de verantwoordelijkheid van de onderneming voor asbestruimingswerken. Dit moet verifieerbaar/traceerbaar zijn. De termijn om deze werven vooraf te melden wordt op een verifieerbare/traceerbare manier overeengekomen tussen de certificatie-instelling en de onderneming voor asbestruimingswerken.

E. Opvolging van de non-conformiteiten

Indien wordt vastgesteld dat een criterium van de checklist niet/niet meer wordt toegepast, dan legt men schriftelijk een non-conformiteit vast. Deze non-conformiteiten bestaan uit twee types: groot(ernstig) of kleiner(minder ernstig) . Voor de toekenning van de gradatie moet men rekening houden met:

- De non-conformiteiten geïdentificeerd als groot/ernstig door de FOD WASO en ingeschreven in de checklist.
- Het éénmalig of herhaaldelijk aspect van de non-conformiteiten, de certificatie-instelling moet dit onderzoeken. In deze zienswijze moet “herhaaldelijk” worden begrepen in de zin van de vaststellingen tijdens de lopende audit. Het is de FOD WASO die in de procedure van de erkenning het herhaaldelijk aspect van dezelfde non-conformiteiten tijdens de verscheidene audits zal evalueren.
- De opstapeling van verscheidene kleinere non-conformiteiten voor diverse criteria kan leiden tot de toekenning van een grote non-conformiteit op een meer algemeen niveau.

De twee types van non-conformiteiten worden geregistreerd, gedocumenteerd met referentie naar de checklist en toegevoegd aan het rapport van de audit. Buiten de non-conformiteiten kan de certificatie-instelling in het rapport aanbevelingen formuleren die niet dwingend zijn voor de geauditeerde. De aanbevelingen moeten wel duidelijk als dusdanig vermeld worden. De certificatie-instelling waakt erover dat zij niet in consultancy vervalt en geen aanbevelingen doet die niet conform zijn met de reglementering betreffende het welzijn op het werk.

De certificatie-instelling brengt de geauditeerde zo snel mogelijk op de hoogte van de vaststelling van grote (ernstige) non-conformiteiten op een manier dat de geauditeerde weet wat men van hem verwacht om deze non-conformiteiten op te heffen. Dit gebeurt op een traceerbare manier.

De certificatie-instelling mag de grote non-conformiteiten pas opheffen als ze heeft vastgesteld dat de gepaste correctieve acties werden genomen. De certificatie-instelling beslist of het nodig is om hiervoor een bijkomende audit te doen bij de gecertificeerde of op een werf.

De certificatie-instelling mag de kleinere non-conformiteiten pas opheffen als zij beschikt over een actieplan met aanvaardbare correctieve maatregelen van de geauditeerde.

Het definitieve rapport voor de aflevering van het certificaat bevat de beschrijving van de genomen acties door de aanvrager om de grote non-conformiteiten op te heffen en het actieplan met correctieve maatregelen om de kleinere non-conformiteiten op te heffen.

Tijdens elke audit worden de correctieve acties van de grote non-conformiteiten van de vorige audit opgevolgd en ook de realisatie van het actieplan voor de opheffing van de kleinere non-conformiteiten van de vorige audit. De tekortkomingen hierin zijn nieuwe non-conformiteiten met een gepaste gradatie (groot/klein). De resultaten van deze opvolging worden duidelijk omschreven in het audit rapport.

Het certificaat mag niet afgeleverd worden:

- Indien er een grote non-conformiteit blijft bestaan bij de initiële audit.
- Indien er bij een opvolgings- of hernieuwingsaudit, een maand na de vaststelling van een grote non-conformiteit deze nog steeds bestaat.
- Indien er bij de vaststelling van een kleinere non-conformiteit, een maand na de vaststelling, nog geen aanvaardbaar correctief actieplan is dat concreet de te nemen acties omschrijft en een maximale termijn voor de realisatie daarvan vastlegt.

Bij een beroep tegen een negatief advies van de certificatie-instelling wordt het negatief advies niet opgeschort.

De certificatie-instelling verwittigt zo snel mogelijk de Directie van de Humanisering van het Werk (HUA) van de FOD WASO van elke intrekking van het certificaat.

Zie hoofdstuk 7 - Bijlagen

7.1 Checklist

7.2 Bijlagen bij de checklist

7.3 Informatieve nota:

7.3.1. Bijhouden van het blootstellingsregister (Art.VI.3-29,30,31 van de Codex over het welzijn op het werk

7.3.2. Melding van de werven

7.3.3 Aëraulisch rekenblad.

5. BIJZONDERE VEREISTEN VAN TOEPASSING OP BELAC

Niet van toepassing

6. PRESENTATIE VAN HET TOEPASSINGSBEGIED VAN DE ACCREDITATIE:

De activiteiten die onder accreditatie worden uitgevoerd in het kader van de erkenning worden als het volgt geformuleerd:

Asbest verwijderen	Certificering van ondernemingen die sloop- en verwijderingswerken uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen en daarbij de techniek van de couveusezak en/of de techniek van de hermetisch gesloten zone toepassen	titel 4 boek VI van de Codex voor het welzijn op het werk – Erkenning van asbestverwijderaars - titre 4 du livre VI du code du bien-être au travail.– Agrément d’enleveurs d’amiante
Enlèvement d’amiante	Certification des entreprises qui effectuent des travaux de démolition ou d’enlèvement au cours desquels de grandes quantités d’amiante peuvent être libérées au moyen de la technique par sacs à manchons et/ou de la technique par zone hermétique	BELAC 2-405 ASBESTOS REMOVAL
Asbestos removal	Certification of the companies who carry out demolition or removal work during which great quantities of asbestos can be released by means of the technique by “bags with sleeves” and/or the technique by “hermetic zone”	

7. BIJLAGEN

7.1. Checklist i.v.m. de voorwaarden voor certificatie

0. Voorwaarden i.v.m. het kwaliteitsborgingssysteem (bijlage VI.4-1 Codex voor het welzijn op het werk)		
Aspecten	Specificatie / Inhoud	Documentatie en registratie vereisten
Organisatie		
1. Structuur van de onderneming	Interne organisatie, competenties en verantwoordelijkheden van het personeel i.v.m. alle reglementaire vereisten met betrekking op sloop- en verwijderingswerken waarbij aanzienlijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen. Grote NC indien deze documenten niet beschikbaar zijn, grotendeels niet adequaat zijn of als ze herhaalde malen onvoldoende aangepast worden.	Organogram, beschrijving van de functies, nominatieve lijsten, ...
2. Communicatie	Aangepaste communicatie middelen i.v.m. de informatie over de risico's van de activiteiten aan de werknemers, de cliënten, de leveranciers, de autoriteiten, de bezoekers van de werven, ... Grote NC indien deze middelen ontoereikend zijn met een onmiddellijk gevolg voor de veiligheid en/of de gezondheid.	Registraties. Procedure voor het doorgeven van de gegevens i.v.m. veiligheid en gezondheid (welzijn)
Betrokkenheid van de directie		
3. Kwaliteitsbeleid	In verband met het doel van de organisatie en de reglementaire bepalingen. Grote NC indien de kwaliteitsverklaring niet aanwezig is of ruimschoots onvoldoende is	Kwaliteitsverklaring van de directie
4. De doelstellingen van de directie	Doelstellingen samenhangend met de kwaliteitspolitiek en de risico's verbonden aan de activiteiten. Vastgelegd en gecommuniceerd aan de werknemers. Meetbaar indien mogelijk Grote NC indien de doelstellingen niet beschikbaar zijn, of ruimschoots onvoldoende zijn	Gedocumenteerde doelstellingen
5. Evaluatie van de doelstellingen	Grote NC indien er herhaald geen aantoonbaar bewijs is van het	Verslagen van vergaderingen,

	opvolgen van de doelstellingen en de gepaste reacties.	beoordelingstabellen, enz.
6. Directiebeoordeling	<p>Frequentie (minstens jaarlijks) en inhoud</p> <p>Input:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het functioneren van het kwaliteitsborgingssysteem en de procedures - De conformiteit van de dienst, de doeltreffendheid van de maatregelen om de risico's zo klein mogelijk te houden - toestand van de acties voor verbetering - Belangrijke veranderingen die gevolgen hebben voor het kwaliteitsborgingssysteem (vb regelgeving) <p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De verbetering van het systeem en de procedures - Behoeften en hulpmiddelen <p>Grote NC indien de rapporten niet beschikbaar zijn of de inhoud van deze rapporten ruimschoots onvoldoende is.</p>	Rapport
Activiteiten		
7. Identificatie van de processen en bepaling van de onderlinge interactie	<p>Operationele, controlerende, ondersteunende, management processen.</p> <p>Grote NC indien er, herhaaldelijk, geen registraties zijn of de inhoud ruimschoots onvoldoende is.</p>	Procesfiches en een schema van de samenhang
Documentatie kwaliteit/welzijn		
8. Inhoud	<p>Voorstelling van de organisatie, bepaling van de perimeter (gebruikte technieken), identificatie van de processen en interactie en verwijzing naar de procedures.</p> <p>Grote NC indien het kwaliteitshandboek niet beschikbaar of ruimschoots onvoldoende is.</p>	Kwaliteitshandboek
9. Beheer van de documenten	<p>Identificatie, goedkeuring, up to date houden en verdeling van de documenten</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, ruimschoots onvoldoende is of herhaaldelijk niet toegepast wordt</p>	Procedure
10. Beheer van de registraties	<p>Identificatie, noteren van, toegang tot en de duur van het bewaren van de registraties</p>	Procedure

	Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, ruimschoots onvoldoende is of herhaaldelijk niet toegepast wordt.	
Contractuele aspecten		
11. Contracten	Bijzondere eisen van de klanten, methode aangepast aan de werf, respecteren van de reglementaire vereisten Grote NC indien de registraties herhaaldelijk niet beschikbaar of onvoldoende zijn.	Lastenboek Tarieven Prijsoffertes
Aankopen en leveranciers van goederen en diensten		
12. Aankopen van materieel, diensten en onderaanneming.	Criteria voor het aannemen en evalueren van leveranciers en onderaannemers + tijdelijke samenwerking. Specificaties van de aankopen. Aanvaarding en verificatie/controlle van de aankopen Grote NC indien de registraties herhaaldelijk niet beschikbaar zijn of ruimschoots onvoldoende zijn.	Lijst van de goedgekeurde leveranciers, evaluatie rapporten, bestelbonnen, leveringsbonnen, registratie van de verificatie
Verbetering van de processen		
13. Evaluatie van de processen	Opvolging van de prestaties, analyse van de activiteiten, rapporten van de activiteiten Inspectierapporten Grote NC indien de rapporten en de actieplannen herhaaldelijk niet beschikbaar zijn of ruimschoots onvoldoende zijn.	Analyse rapporten en actieplannen
14. interne audits	Regelmatige evaluatie van het kwaliteitsborgingssysteem (minimum jaarlijks voor het geheel van het systeem) Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is of als ze herhaald niet toegepast wordt Grote NC indien de registraties herhaaldelijk niet beschikbaar of ruimschoots onvoldoende zijn.	Procedure, planning, rapporten, attesten van de vorming van de auditoren
15. Slechte werkwijzen, klachten, inbreuken op de reglementering, niet-conforme producten of diensten	Gepaste reactie op de rapporten van de werfvergaderingen, de rapporten van de interne audits, de interne en externe (FOD WASO AD TWW) vaststellingen, Vaststelling, opsporing van de oorzaken, maatregelen uitvoeren, evalueren en afsluiten Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is of als ze herhaald niet toegepast wordt	Procedure, rapporten, correctieve en preventieve acties, voorstellen tot verbetering, gedocumenteerde projecten

	Grote NC indien de registraties herhaaldelijk niet beschikbaar of ruimschoots onvoldoende zijn.	
--	--	--

	<p>Naam, hoedanigheid, handtekening van de opleidingsverantwoordelijke</p> <p>Grote NC indien een registraties niet beschikbaar is of de inhoud ervan onvoldoende is.</p> <p>Grote NC indien er minder dan 3 werknemers opgeleid zijn (enkel bij hermetisch gesloten zone)</p> <p>Grote NC indien er niet opgeleide werknemers in de hermetisch gesloten zone aanwezig zijn en dit gedurende om het even welke fase van de werken (voorbereiding, verwijdering, vrijgave).</p>		
19. De individuele nota's	<p>Inlichtingen en instructies bedoeld in -, titel 2 boek VI met betrekking tot kankerverwekkende mutagenen en reprotoxische agentia van de Codex voor het welzijn op het werk ⁽⁷⁾.</p> <p>Grote NC indien deze individuele nota's niet beschikbaar zijn voor meerdere werknemers.</p>	- De individuele nota's met de inlichtingen en instructies	Art. VI.2-12 ⁽⁷⁾

1.3 Gezondheidstoezicht	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
20. Voorafgaande gezondheidsbeoordeling.	<p>Beslissing van de arbeidsgeneesheer bij de voorafgaande gezondheidsbeoordeling.</p> <p>Grote NC indien een formulier niet beschikbaar is.</p>	Formulieren op naam	Art. VI.3-33
21. Periodieke gezondheidsbeoordeling (jaarlijks).	<p>Beslissing van de arbeidsgeneesheer bij de jaarlijkse gezondheidsbeoordeling</p> <p>Grote NC indien een formulier niet beschikbaar is.</p>	Jaarlijkse formulieren op naam	Art. VI.3-33
22. Register van de blootgestelde werknemers.	<p>Namen van de werknemers Aard en duur van de activiteit Blootstellingsniveaus Overzicht abnormale blootstellingen</p> <p>Grote NC indien meerdere registraties niet uitgevoerd worden of onvoldoende zijn.</p>	Register op naam	Art. VI.3-29
1.4 Risico-evaluatie	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en	Ref.

		registraties.	
23. Een document dat de methode en de middelen beschrijft die gebruikt worden voor de evaluatie van de risico's voor de gezondheid en de veiligheid bij de uitvoering van alle fasen van een werf (specifieke situatie) rekening houdend met de organisatie, de plaatsen, de materialen, de processen, enz...	De methode houdt noodzakelijkerwijze de volgende stappen in : - De identificatie van de gevaren voor de gezondheid en de veiligheid. - De bepaling en de evaluatie van de risico's op basis van een bepaald model - De bepaling van de te nemen preventiemaatregelen voor alle risico's voor het welzijn op het werk. Grote NC indien de procedure of het model van risicoanalyse niet beschikbaar is of niet voldoet.	Procedure Risico analyse model	Art. VI.3-15 Art.I.2-6,7 ⁽⁴⁾ Art. VI.2-3 ⁽⁷⁾
1.5 Werkplan	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties.	Ref.
24. Beschrijving van de werkwijze	De verschillende stappen bij de realisatie van het werkplan en de verantwoordelijkheden en competenties van de betrokkenen. Grote NC als de procedure of de modellen niet beschikbaar zijn of ruimschoots onvoldoende zijn.	Procedure Model werkplan Model veiligheids- en gezondheidsplan	Art. VI.3-11 Art.VI.3-44,53
1.6 Melding	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties.	Ref.
25. Procedure voor melding aan de bevoegde administratie en aan de werkgever die opdrachtgever van de werken is.	Termijn voor de melding Bestemmingen De melding omvat ten minste de volgende inlichtingen: - de ligging van de bouwplaats - soorten, hoeveelheden, beschrijving van het asbest en van de ABM ⁽³⁾ - de verrichte werkzaamheden en toegepaste procédés - het gepland aantal werknemers - de data van de aanvang en het einde van de werken - de genomen preventiemaatregelen - de identificatie van het erkende laboratorium - de identiteit en contactgegevens van de bedrijfsverantwoordelijken en de opdrachtgever van de werken. Grote NC als de procedure of het model van meldingsformulier niet beschikbaar is of het ruimschoots onvoldoende is.	Procedure Model van meldingsformulier	Art. VI.3-27
1.7 Andere vereisten	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en	Ref.

		registraties.	
26. Uitzendarbeid en jongeren op het werk.	<p>Verbod om uitzendkrachten en jongeren te werk te stellen op asbestruimingswerven.</p> <p>Grote NC indien er arbeidscontracten zijn voor jongeren voor activiteiten waarbij zij aan vrije asbestvezels kunnen worden blootgesteld.</p> <p>Grote NC indien er arbeidscontracten zijn voor uitzendkrachten voor activiteiten van afbraak en verwijdering van asbest.</p> <p>Grote NC indien er interims of jongeren tewerkgesteld worden bij asbestruimingswerken welk ook de fase van het werk is.</p>	Arbeidscontracten	<p>Art. X.2-16</p> <p>Art. X.3-8 (13)(14)</p>

2. Technische vereisten (bijlage VI.4-2 Codex voor het welzijn op het werk)

2.1. Couveusezak

2.1.1 Materieel en Methoden	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties.	Ref.
27. Eigenschappen van de uitrusting .	<p>Relevante eigenschappen, onder anderen voor de couveusezakken en de stofzuigers</p> <p>Grote NC indien de uitrusting zelf niet voldoet. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de uitrusting niet op een andere manier kan aangetoond worden.</p>	Technische fiches	Art. VI.3-56 bijlage VI.3-3
28. Beschrijving van de voorbereiding en opbouw van de werf	<p>Verifiëren van de toepasbaarheid van de methode, maatregelen in het geval van aanpassing van de werkvoorwaarden, afbakening en signalisatie</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest.</p>	Procedure	Art. VI.3-44,45,46, 55, 59,60
29. Werkmethode (algemeen)	<p>Beschrijving van de algemene werkmethode</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest.</p>	Procedure	Art. VI.3-56 Bijlage VI.3-3
30. Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting	<p>Ontsmetting en verpakking van het materiaal en de uitrusting in de zone.</p> <p>Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting bij onderhoud en reparatie in het bedrijf.</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest.</p>	Procedure	Art. VI.3-38 §1

2.1.2 PBM's en adembescherming	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties.	Ref.
31. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)	Beschrijving Grote NC indien de PBM's zelf niet voldoen. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is of onvoldoende is en de geschiktheid van de PBM's niet op een andere manier kan aangetoond worden.	Technische fiches	Art. VI.3-57
32. Ademhalingstoestellen	Beschrijving van de ademhalingstoestellen en procedures voor het gebruik, het onderhoud en de periodieke controle met visum van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, controles. Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest. Grote NC indien meerdere rapporten niet beschikbaar zijn	Procedure Onderhoudsrapport	Art. VI.3-58 Art.IX.2-10 ⁽⁸⁾
33. Beoordeling van de ademhalingstoestellen	Beoordeling van de ademhalingstoestellen, met het advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer Grote NC indien een rapport niet beschikbaar is.	Rapport	Art.IX.2-10 ⁽⁸⁾
2.1.3 Metingen	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
34. Vezelmetingen	Beschrijving van de soort en frequenties van de metingen, controles Grote NC als het meetplan niet beschikbaar is of ruimschoots onvoldoende is of als het herhaaldelijk niet wordt toegepast.	Plan voor vezelmetingen	Art. VI.3-59
35. Maatregelen in geval de actiewaarde van 0,01 v/cm ³ wordt overschreden	Procedure i.v.m. de opvolging van deze overschrijdingen, de verantwoordelijkheden en de beschrijving van de correctieve maatregelen en de opvolging ervan. Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest Grote NC als de actieplannen en rapporten herhaaldelijk niet beschikbaar of ruimschoots onvoldoende zijn	Procedure actieplan, rapporten	Art. VI.3-59

36. Controle op de afwezigheid van het asbestrisico bij het beëindigen van de activiteiten.	<p>Procedure met de beschrijving van de verantwoordelijkheden, werkwijzen en de te verrichten controles.</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p> <p>Grote NC als de rapporten herhaaldelijk niet beschikbaar of onvoldoende zijn</p>	Procedure Rapporten	Art. VI.3-51
2.1.4 Afval	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
37. Beheer van het afval	<p>Procedure i.v.m. de werkwijzen voor de verpakking, de tijdelijke opslag en de verwijdering van het afval.</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p> <p>Grote NC als de attesten herhaaldelijk niet beschikbaar of onvoldoende zijn</p>	Procedure, Attest van de verwijdering van het afval	Art. VI.3-38 §2
2.1.5 Risicobeoordeling	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
38. Risicobeoordeling voor alle fasen van de werf, inclusief de voorbereiding.	<p>Voor elke specifieke werksituatie op een werf</p> <p>Grote NC als de rapporten niet beschikbaar zijn of ruimschoots onvoldoende zijn.</p>	Rapport opgesteld volgens de procedure.	Art. I.2-6,7 ⁽⁴⁾
2.1.6 Werkplan	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Réf.
39. Werkplan	<p>De punten die beschreven staan in bijlage 3 van deze checklist, de verantwoordelijkheden van alle betrokkenen en aangepast aan de specifieke werkomstandigheden.</p> <p><i>Er kan worden gerefereerd naar procedures of overeenkomstige instructies indien de kopieën daarvan op de werf ter beschikking zijn. Elke wijziging aan de procedures moet worden gemotiveerd en omschreven.</i></p> <p>Grote NC indien de instructies of het werkplan niet beschikbaar zijn, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving</p>	Werkplan Instructies voor de werknemers	Art. VI.3-43, 51

	tegen asbest		
--	--------------	--	--

2.2. Hermetisch gesloten zone

2.2.1 Materieel, methode en opstelling van de werf	1.1. Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
40. Voorbereiding en opstelling van de werf.	<p>Procedure met eventuele voorafgaande metingen, eventuele preventiemaatregelen, PBM's, afbakening en signalisatie, ...</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p>	Procedure	Art. VI.3-44 45,46
41. Afsluiting	<p>Aard van het gebruikte materiaal, de mogelijkheden tot visuele of auditieve controle, technische fiches</p> <p>Grote NC indien de uitrusting zelf niet beschikbaar is of niet voldoet.</p> <p>Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de uitrusting niet op een andere manier kan aangetoond worden.</p> <p>Grote NC indien de instructies niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p>	Instructies Technische fiches van het materieel	Bijlage. VI.3-4 1A 1°
42. Verwijdering of verpakking van het materiaal dat zich op de plaats bevindt waar de zone gebouwd wordt.	Grote NC indien de instructies niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest	Instructies	2°
43. Uitschakeling van de nutsvoorzieningen (elektriciteit, ventilatie, branders, stoom, enz...).	<p>Werkwijzen en controle, verantwoordelijken en attesten</p> <p>Grote NC indien de procedure of de rapporten niet beschikbaar of onvoldoende zijn of als de procedure niet wordt toegepast zonder dat er een schriftelijke verantwoording is.</p>	Procedure, rapport	3°

44. Inkomsluis	Aëraulische eigenschappen van elke sluis. Grote NC indien de uitrusting zelf niet voldoet. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de uitrusting niet op een andere manier kan aangetoond worden.	Technische fiches,	4°
	Configuratie, werkwijze, ontsmetting, controle Grote NC indien de instructies niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest	Instructies	
45. Materiaalsluis	Aëraulische eigenschappen van elke sluis. Grote NC indien de uitrusting zelf niet voldoet. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de uitrusting niet op een andere manier kan aangetoond worden.	Technische fiches,	5°
	Configuratie, afmetingen, werkwijze, ontsmetting, controles Grote NC indien de instructies niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest	Instructies	
46. Test op luchtdichtheid.	Werkwijzen en controles, rooktest, verantwoordelijkheden Grote NC indien de instructies of de verslagen van de rooktesten niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest.	Instructies, verslag van de rooktest	6°
47. Onderdruk en luchtverversing.	Eigenschappen, onderhoud en periodieke controle van de extractoren. Grote NC indien de uitrusting zelf niet voldoet. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de uitrusting niet op een andere manier kan aangetoond worden. Grote NC indien de instructies niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest	Instructies Technische fiche van de extractoren, Verslagen	7°

	<p>Eigenschappen, onderhoud en periodieke controle van de meetapparatuur.</p> <p>Grote NC indien de uitrusting zelf niet voldoet. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de uitrusting niet op een andere manier kan aangetoond worden. Grote NC indien de verslagen niet beschikbaar, of onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest.</p>	Technische fiche Verslag	
	<p>Aërolisch overzicht</p> <p>Grote NC indien het rekenblad niet beschikbaar is of niet voldoet voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p>	Rekenblad	
	<p>Controle van de onderdruk en de filterefficiëntie, alsook correctieve maatregelen, vervanging van de filters, middelen om het behoud van de onderdruk doorlopend te garanderen.</p> <p>Grote NC indien de instructies, de verslagen of de actieplannen niet beschikbaar zijn onvoldoende zijn of niet toegepast worden voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p>	Instructies Verslagen, actieplan	
48. Procedure voor het betreden van de zone.	Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest, onvoldoende zijn of niet toegepast worden.	Procedure	8°
49. Procedure voor het verlaten van de zone.	Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest, onvoldoende zijn of niet toegepast worden.	Procedure	9°

2.2.2 Metingen	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
50. Vezelmetingen	<p>Werkwijzen, plaatsen, frequentie, controles</p> <p>Grote NC indien het plan voor de vezelmetingen niet beschikbaar is, ruimschoots onvoldoende is of herhaaldelijk niet toegepast wordt.</p> <p>Grote NC indien de rapporten van de erkende laboratoria niet beschikbaar zijn.</p>	<p>Plan voor vezelmetingen</p> <p>Rapporten van erkende laboratoria</p>	10°,1B
51. Maatregelen in geval de actiewaarde van 0,01 v/cm ³ wordt overschreden	<p>Procedure i.v.m. de opvolging van deze overschrijdingen, de verantwoordelijkheden en de beschrijving van de correctieve maatregelen en de opvolging ervan.</p> <p>Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of onvoldoende is of niet toegepast wordt voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest</p> <p>Grote NC als de actieplannen en rapporten herhaaldelijk niet beschikbaar of onvoldoende zijn.</p>	<p>Procedure</p> <p>Actieplannen</p>	1B
52. Visuele inspectie en vrijgavemetingen	<p>Omstandigheden, controles, met de mogelijkheden om de lucht te verstoren bij de vrijgave metingen door het erkende laboratorium</p> <p>Grote NC indien de procedures, de verslagen, de meetrapporten of de actieplannen niet beschikbaar zijn, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest de procedure of de actieplannen onvoldoende zijn of niet toegepast worden.</p>	<p>Procedures</p> <p>Verslagen van de visuele inspecties</p> <p>Meetrapporten van de vrijgave metingen door erkende laboratoria</p> <p>Actieplannen</p>	11° 12°
2.2.3 PBM's en adembescherming	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
53. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM).	<p>Beschrijving van de PBM's en onderhoudsprocedures</p> <p>Grote NC indien de PBM's zelf niet voldoen.</p> <p>Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de PBM's niet op een andere manier kan aangetoond worden.</p> <p>Grote NC indien de procedure of de verslagen niet beschikbaar zijn, ruimschoots onvoldoende zijn of herhaaldelijk niet toegepast worden.</p>	<p>Procedure voor onderhoud</p> <p>Technische fiches</p> <p>Onderhoudsverslag</p>	Art. VI.3-63

54. Ademhalingstoestellen.	Eigenschappen van de ademhalingstoestellen Grote NC indien de PBM's zelf niet voldoen. Grote NC indien een fiche niet beschikbaar is en de geschiktheid van de PBM's niet op een andere manier kan aangetoond worden.	Technische fiche	Bijlage VI.3-4, IC
	Beoordelingsrapport van de ademhalingstoestellen, met het advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. Grote NC indien het verslag niet beschikbaar is of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest het verslag onvoldoende is	Verslag	Art. IX.2-10 ⁽⁸⁾
	Gebruiksaanwijzingen met visum van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt.	Instructies	Art. IX.2-23 ⁽⁸⁾
	Onderhoudsprocedure met advies van het comité voor preventie en bescherming op het werk en met visum van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, controles Grote NC indien de procedure of de onderhoudsrapporten niet beschikbaar zijn, ruimschoots onvoldoende zijn of de procedure herhaaldelijk niet toegepast wordt.	Procedure Onderhoudsrapporten	Bijlage VI.3-4, IC Art. IX.2-10 ⁽⁸⁾
	Procedure voor periodieke controle met advies van het comité voor preventie en bescherming op het werk en het visum van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, controles Grote NC indien de procedure of de controleverslagen niet beschikbaar zijn, ruimschoots onvoldoende zijn of de procedure herhaaldelijk niet toegepast wordt.	Procedure Controleverslag	Bijlage VI.3-4, IC Art. IX.2-10 ⁽⁸⁾

2.2.4 Specificiëring van de techniek	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
55. Werkmethode	Beschrijving van de algemene werkmethode Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt.	Procedure	Bijlage VI.3-4 1D, 1°, 2°
56. Algemene procedure voor de ontsmetting en de verwijdering van de uitrusting.	Ontsmetting en verwijdering van het afval uit de zone. Ontsmetting van de uitrusting in zone. Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting bij onderhoud en herstelling in het bedrijf. Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt.	Procedure	Bijlage VI.3-4 1D 3°
57. Organisatie van de arbeidstijd .	Beschrijving van de maatregelen i.v.m. de organisatie van de arbeidstijd, onder anderen in functie van de fysieke belasting, schriftelijk advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, controles. Grote NC indien de instructie niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt.	Instructie	Bijlage VI.3-4 ,3
58. Noodprocedures : - ongeval - storingen of gebreken aan de uitrusting	Beschrijving van de noodprocedures op de werf, o.a. afmetingen van de noodtoegangen, eerste hulp, beschermingsmiddelen voor hulpverleners, maatregelen om te verhinderen dat hulpverleners en hun uitrusting besmet worden, enz.... Grote NC indien de procedure of de verslagen niet beschikbaar zijn, ruimschoots onvoldoende zijn of de procedure herhaaldelijk niet toegepast wordt.	Procedure Verslagen van de incidenten en ongevallen	Art. VI.3-37g
59. Toegangsprocedure voor bezoekers in de hermetisch afgesloten zone.	Beschrijving van de manier waarop de bezoekers geïnformeerd worden en waarop PBM ter beschikking worden gesteld. Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de	Procedure	Art. VI.3-63

	omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt.		
2.2.5 Einde van de werf	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
60. Verwijdering van de luchtdichte afsluiting.	Grote NC indien de instructie niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt.	Instructie	Bijlage VI.3-4, 1A 11°
61. Controle op de afwezigheid van het asbestrisico bij het beëindigen van de activiteiten.	Procedure met verantwoordelijkheden, werkwijzen en beschrijving van de te verrichten controles. Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt. Grote NC indien het verslag herhaaldelijk niet beschikbaar of onvoldoende is.	Procedure Verslagen	Art. VI.3-51 b)
2.2.6 Afval	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
62. Beheer van het afval	Procedure met beschrijving van de werkwijzen voor de verpakking, de tijdelijke opslag en de verwijdering van het afval. Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende is of niet toegepast wordt. Grote NC indien het attest herhaaldelijk niet beschikbaar of onvoldoende is.	Procedure Attest van het verwijderen van het afval	Art. VI.3-38 §2
2.2.7 Werfregister	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
63. Beheer van het werfregister	Beschrijving van de inhoud van het register (zie punt 7.2.5 van dit document), de bewaarmodaliteiten, de opvolging van de opmerkingen en de controle Grote NC indien de procedure niet beschikbaar is, ruimschoots onvoldoende is of herhaaldelijk niet toegepast wordt.	Procedure	Art. VI.3-65 Bijlage Art. VI.3-4, 2
2.2.8 Risicobeoordeling	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
64. Risicobeoordeling voor alle fasen van de werf, inclusief de voorbereiding	Voor elke specifieke werksituatie (werf)	Verslagen voor elke specifieke werf opgesteld volgens de	Art. I.2-6,7 ⁽⁴⁾

	Grote NC indien het verslag niet beschikbaar is, of ruimschoots onvoldoende is	procedure.	
2.2.9 Werkplan	Specificaties / Inhoud	Vereiste documentatie en registraties	Ref.
65. Werkplan	<p>Punten beschreven in punt 7.2.4 van dit document en de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen, aangepast aan de specifieke omstandigheden van elke werf</p> <p><i>Er kan worden gerefereerd naar procedures of overeenkomstige instructies indien de kopieën daarvan op de werf ter beschikking zijn. Elke wijziging aan de procedures moet worden gemotiveerd en omschreven.</i></p> <p>Grote NC indien de instructies of werkplannen niet beschikbaar zijn, of voor cruciale aspecten i.v.m. de bescherming van de werknemers en de omgeving tegen asbest onvoldoende zijn of herhaaldelijk niet opgesteld of toegepast worden.</p>	Werkplan Instructies	Art. VI.3-43, 51, 64

ABM : asbest bevattende materialen

Methode van de couveuse-zak : methode om asbest en ABM⁽³⁾ te verwijderen, beschreven in de bijlage VI.3-3 van de Codex voor het welzijn op het werk.

Methode van de hermetisch afgesloten zone: methode om asbest en ABM⁽³⁾ te verwijderen, beschreven in de bijlage VI.3-4 van de Codex voor het welzijn op het werk.

7.2 Bijlagen bij de checklist

7.2.1 Normatieve referentiedocumenten

- (1) – Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.
- (2) –titel 3 boek VI van de Codex voor het welzijn op het werk. - Asbest
- (3) - titel 4 boek VI van de Codex voor het welzijn op het werk. – Erkenning van asbestverwijderaars
- (4) – titel 2 boek I van de Codex voor het welzijn op het werk. – Algemene beginselen betreffende het welzijnsbeleid
- (5) – titel 4 boek I van de Codex voor het welzijn op het werk. – Maatregelen in verband met het gezondheidstoezicht op de werknemers
- (6) – titel 1 boek VI van de Codex voor het welzijn op het werk. – Chemische agentia
- (7) – titel 2 boek VI van de Codex voor het welzijn op het werk. – Kankerverwekkende mutagene en reprotoxische agentia
- (8) – titel 2 boek IX van de Codex voor het welzijn op het werk. – Persoonlijke beschermingsmiddelen
- (9) - Koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen.
- (10) – titel 2 boek IV van de Codex voor het welzijn op het werk. – Bepalingen van toepassing op alle arbeidsmiddelen
- (11) – titel 6 boek III van de Codex voor het welzijn op het werk. – Veiligheids- en gezondheidssignalering
- (12) - Koninklijk besluit van 23 oktober 2001 tot beperking van het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (asbest).
- (13) – titel 2 boek X van de Codex voor het welzijn op het werk. – Uitzendbaarheid
- (14) – titel 3 boek X van de Codex voor het welzijn op het werk.– Jongeren op het werk

7.2.2 Inhoud van de opleidingen.

- De eigenschappen van asbest en de gezondheidsrisico's bij blootstelling aan asbest, met inbegrip van het synergetische effect van roken;
- de soorten producten of materialen die asbest kunnen bevatten en hun aanwending in installaties en gebouwen;
- de handelingen die kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het belang van preventieve controles om blootstelling tot een minimum te beperken;
- de vereisten inzake het gezondheidstoezicht;
- de veilige werkmethoden en meettechnieken;
- het dragen en gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen met inbegrip van de rol, de keuze, de beperkingen, het juiste gebruik en praktische kennis van het gebruik van ademhalingsstoestellen en de specifieke regels die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden;
- de noodprocedures, met inbegrip van eerste hulp op de bouwplaats en de specifieke regels die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden;
- de ontsmettingsprocedures en de specifieke regels die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden;
- de reglementering inzake sloop en verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen;
- de technieken voor sloop en verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen en de daaraan verbonden risico's voor de veiligheid en gezondheid;

- de specifieke regels en technieken voor de behandeling en de verwijdering van asbestafval.

7.2.3. Werkplan bij de techniek van de couveusezak

Na een voorafgaand bezoek aan de plaats waar asbest moet worden weggenomen, maakt men het werkplan op dat aangepast is aan de specifieke omstandigheden van de werf.

Dit aangepaste werkplan omvat:

- Een schema van de lokalisatie van de ABM
- De risicobeoordeling (risicoanalyse)
- De keuze van de werkmethode (techniek)
- De aard, opeenvolging, duur van de activiteiten
- De werkmethodes en instructies voor de werknemers, aangepast aan het specifieke karakter van de werf en betrekking hebbende op alle fasen van de uitvoering van het werk
- De PBM's
- De eigenschappen van de uitrusting (voor ontsmetting, bescherming)
- De procedure om bij het einde van de werkzaamheden aan te tonen dat er geen asbestrisico meer aanwezig is.

7.2.4. Werkplan bij de techniek van de hermetisch gesloten zone

Het werkplan, dat telkens aan de specifieke omstandigheden van de werf in kwestie moet worden aangepast, omvat:

- De aard, opeenvolging, duur van de activiteiten
- Een schema van de lokalisatie van de ABM⁽³⁾ en van de collectieve beschermingsmiddelen.
- De collectieve bescherming (*)
 - Afsluiting
 - Verwijdering of verpakking van het materiaal
 - Uitschakeling elektriciteitsnet
 - Inkomsluis
 - Materiaalsluis
 - Test luchtdichtheid
 - Onderdruk en verversing van de lucht
 - Procedure voor het betreden van de werkzone
 - Procedure voor het verlaten van de werkzone
 - Metingen
 - Te nemen maatregelen in het geval de actiewaarde van 0,01 v/cm³ wordt overschreden.
 - Verwijdering
- De voorafgaande schriftelijke verantwoording voor het eventueel niet naleven van bepaalde reglementaire vereisten, met name:
 - de afsluiting van de zone met een dubbele laag
 - het uitschakelen van het elektriciteitsnet
 - de minimum luchtverversing

wegens gegronde technische of veiligheidsredenen die berusten op concrete, bewezen elementen, evenals de beschrijving van de preventiemaatregelen die dientengevolge genomen zullen worden.
- De persoonlijke beschermingsmiddelen (*)

- De collectieve beschermingsmiddelen (*)
- De werkmethode en de instructies voor de werknemers, aangepast aan de specifieke situatie van de werf en betrekking hebbende op alle fasen van de uitvoering van de werken.
- De maatregelen bij specifieke noodgevallen in welbepaalde situaties.
- De procedure om bij het einde van de werkzaamheden aan te tonen dat er geen asbestrisico meer aanwezig is (*).

() Er kan worden gerefereerd naar procedures of overeenkomstige instructies indien de kopieën daarvan op de werf ter beschikking zijn.*

Elke wijziging aan de procedures moet worden gemotiveerd en omschreven

7.2.5 Inhoud van het werfregister

Het werfregister bevat volgende rubrieken:

- De identiteit van de persoon belast met de leiding van de werkzaamheden op de bouwplaats;
- een afschrift van de formulieren voor de gezondheidsbeoordeling van alle werknemers die betrokken zijn bij de sloop of verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen;
- de vaststellingen gemaakt tijdens de rooktest;
- de bijzondere maatregelen die door de ambtenaar belast met het toezicht worden opgelegd of toegelaten, rekening houdend met de technische kenmerken van de bouwplaats of het uit te voeren werk en met de aard van het risico voor de werknemers;
- de verslagen van de metingen;
- het verslag van de incidenten die zich tijdens de werkzaamheden hebben voorgedaan en die een besmetting van de inkomsluizen of aangrenzende zones of een blootstelling van de werknemers hebben veroorzaakt;
- de overschrijdingen van 0,01 vezels/cm³ en van 0,1 vezels/cm³ uitgedrukt als bovengrens van het betrouwbaarheidsinterval en de maatregelen die werden genomen;
- de dagelijkse vermelding van de naam van de werknemers die op de bouwplaats aanwezig zijn. Bij elke werknemer wordt het beginuur en het einduur van zijn dagtaak vermeld en de aard van de uitgevoerde activiteit; de namen van de bezoekers en hun functie;
- eventuele opmerkingen van de met het toezicht belaste ambtenaren.

7.3 Informatieve nota

7.3.1 Bijhouden van het blootstellingsregister (art. VI.3-29, 30, 31 van de codex over het welzijn op het werk)

Het bijhouden van een blootstellingsregister zoals voorzien in de asbestreglementering en in de EU richtlijn asbest zorgt voor nogal wat vragen en misverstanden in de praktijk. Een blootstellingsregister zoals dat vroeger bestond in de asbestverwerkende bedrijven kan niet toegepast worden in de hedendaagse omstandigheden waar er steeds wisselende omstandigheden zijn bij het werken met blootstelling aan asbest. Daarom wordt volgende praktische voorbeeld van werkwijze voor het bijhouden van het register voorgesteld.

Bij deze wisselende omstandigheden kunnen we niet constant gaan meten naar de persoonlijke blootstelling van de werknemers. Op basis van de aard van de activiteiten kunnen we deze

indelen in drie niveaus van blootstelling: kleiner dan 0,01v/cm³, tussen 0,01v/cm³ en 0,1v/cm³ en hoger dan 0,1v/cm³ met ademhalingsmasker.

Voorbeelden van activiteiten met blootstelling kleiner dan 0,01v/cm³:

- Eenvoudige handelingen
- Couveusezakken
- Werken buiten de zone bij hermetisch gesloten zone (geen asbestbezoedeling)

Voorbeelden van activiteiten met blootstelling tussen 0,01 en 0,1 v/cm³:

- Vorbereidende werken op werven met asbestbezoedeling.

Voorbeelden van activiteiten met blootstelling boven 0,1 v/cm³ met dragen van masker:

- Werken in zone

Een blootstellingsregister zou er dan zo kunnen uitzien:

Werknemer X

Hoofdstuk 2. Activiteit	<u>Duurtijd</u> <0,01v/cm ³	<u>Duurtijd</u> >0,01v/cm ³ en <0,1v/cm ³	<u>Duurtijd</u> >0,1v/cm ³ met adembescherming
Vorbereiding	4:00		
In zone			6:00
Opruimen	2:00		
Vorbereiding in vervuilde ruimte		1:30	
SOM	6:00	1:30	6:00

7.3.2 Melding van de werven

Elke werf moet 15 kalenderdagen voor de start van de werkzaamheden gemeld worden. In bepaalde gevallen kan hiervan afgeweken worden (dringende interventies in geval van overmacht).

De bevoegde ambtenaar moet hiervoor zijn toestemming geven.

De melding moet minstens de gegevens bevatten die vermeld zijn in artikel VI.3-27 van de Codex voor het welzijn op het werk. Er is geen model van melding opgenomen in de reglementering. Het staat dus iedereen vrij om een eigen formulier te gebruiken. Als voorbeeld vindt u hieronder een model dat alle verplichte gegevens bevat.

Indien er afgeweken wordt van de standaard werkmethodes zoals deze beschreven staan in de reglementering en in het kwaliteitshandboek moet dit gemeld worden.

Voorbeeld

(logo, adres, telefoon /fax nummer en E-mail adres van de erkende onderneming)

--

Elke melding moet vóór de begindatum toekomen bij de regionale directie TWW

Plaats van de werf

Benaming :

Straat :

Gemeente :

- Aard van de werken (aankruisen)
- hermetisch afgesloten zone
 - couveusezak-methode
 - eenvoudige handelingen

Begin en einddatum van de werken: (voorbereidende werken en opruiming inbegrepen)

Aanvangsdatum:	Einddatum:
----------------	------------

- Asbestinventaris of identificatie aanwezig :
- Soort(en) asbest :
- Beschrijving van de toepassing :
- Hoeveelheden :
- Aantal werknemers op de werf :
- Naam van het erkende laboratorium :
- Naam van uw externe dienst voor P&B :
- Naam van de opdrachtgever :
- Contactpersoon bij de opdrachtgever:
- Verantwoordelijke voor de werken bij de asbestruimer :
- Werkverantwoordelijke /werfleider :

In bijlage vermelden welke maatregelen genomen zijn om de blootstelling van de werknemers aan asbest te beperken. (Werkplan)

Elke wijziging van de meldingsgegevens moet onmiddellijk gemeld worden aan de bevoegde ambtenaar
--

7.3.3 Aëraulisch rekenblad

Hetgeen wat in de technisch referentieel bedoeld wordt is het beheersen van de luchtstromingen in de hermetisch gesloten zone zodat er voldoende onderdruk is en de lucht in de ganse zone minstens vier maal per uur ververscht wordt. Men moet kunnen aantonen dat de hoeveelheid buitengaande lucht ook via de sassen/of via bijkomende openingen de zone kan inkomen.

Volgende stappen moeten aanwezig zijn:

1. Kennis van het luchtdebiet van de sassen bij een onderdruk van 20 Pa en van de filters die gebruikt worden om bijkomende openingen te creëren. Deze gegevens zijn beschikbaar bij de fabrikant of kunnen door metingen van de luchtsnelheid worden bepaald.
2. Berekening van het volume van de zone
3. Volume van de zone x 4 is de minimaal te verversen lucht per uur.
4. De sassen moeten minstens dit volume doorlaten, indien dit niet het geval is moet men bijkomende openingen maken met absoluut filters.
5. Bepalen welke extractoren men nodig heeft. Dus de effectieve capaciteit van de extractoren moet meer zijn dan 4x volume en de nodige marge voor lekken.

Het einddoel is:

- Voldoende luchtverversing in de zone (zonder dode ruimten)
 - Voldoende onderdruk t.o.v. buiten (10 tot 40 Pa)
 - Tocht in het sas te beperken (tussen 0,2 m/s en 0,5 m/s)
-